

Instituttet fikk brevet fra fakultetet 3. juni og det har derfor ikke vært mulig å legge frem hele svarbrevet for IR på møte 8.juni, men vi legger her frem for IR et utkast til det som gjelder prioriteringer innenfor og utenfor rammen. Svarfrist til fakultetet er 1. juli.

Prioriteringer innenfor rammen

Når det gjelder prioriteringer innenfor rammen legger vi til grunn følgende for de to vakante stillingene ved instituttet: Stillingen i spansk kulturkunnskap (Flavio Wiik) får lysnes ut så snart som mulig. Dette er en av to stillinger i latinamerikansk kulturkunnskap og vil bli lyst ut som en generell stilling i spanskspråklig kulturkunnskap uten å bli knyttet til satsingen på brasilkunnskap som instituttet har måttet legge på is. Spanskfaget har en klar tredeling gjennom hele sitt studieløp og det vil være umulig å drive programmet uten denne stillingen. Dette er uavhengig av det resultatet HF2018 vil kunne få for spanskfaget. Den andre vakante stillingen er knyttet til arabiskfaget og her har vi forståelse for at utfallet av HF2018 vil kunne påvirke denne stillingens profil og er derfor innforstått med å vente med utlysning av denne.

Videre blir to vitenskapelige stillinger ledige fra mai 2017: en stilling i fransk litteratur/kultur og en stilling i spansk språk. Det er behov for å erstatte stillingen i fransk litteratur, mens spanskfaget har et ønske om at den ledige stillingen i spansk språk blir omgjort til en fagdidaktikkstilling.

Instituttet må igjen peke på at undervisning i fremmedspråk er mer krevende enn andre fag og vi setter pris på at fakultetet har påpekt dette i sitt innspill til humaniorameldingen og at det også gjennom nasjonalt fakultetsmøte har vært satt fokus på dette. Vi håper dette kan resultere i at fremmedspråkfagene løftes opp i en annen finansieringskategori. Slik situasjonen er i dag, er det ikke mulig for instituttet å oppfylle undervisningen i studieplanene og tildele forskningsterminer uten å gjøre bruk av vikarer. I følge statistikken *Studenter per faglige årsverk (DHB¹)* har IF de siste fem årene hatt det høyeste forholdstallet ved HF, 11,21 student per faglig årsverk i 2015, og dette rimer ikke med det faktum at fremmedspråk er ekstra undervisningsintensive, f.eks. begynneropplæring i fremmedspråk med andre alfabet/tegn (arabisk, japansk, kinesisk og russisk).

Instituttet har selv innført en god del sparetiltak for å bøte på den vanskelige situasjonen ved instituttet, og fakultetet kjenner til mange av disse. Siden størstedelen av driftsbudsjettet ved

¹http://dbh.nsd.uib.no/statistikk/rapport.action?visningId=159&visKode=false&columns=arstall&index=4&formel=801!8!802!8!803&hier=insttype!9!instkode!9!fakkode!9!ufakkode&sti=Universiteter!9!Universitetet%20i%20Bergen!9!Det%20humanistiske%20fakultet¶m=dep_id%3D1!9!arstall%3D2015!8!2014!8!2013!8!2012!8!2011!9!insttype%3D11!9!instkode%3D1120!9!fakkode%3D220_

IF går med til lønn og honorar, og siden disse tiltakene også genererer ekstra sosiale kostnader, har de viktigste tiltakene blitt satt inn på dette feltet:

- vikarbruken styres stramt
- tre av fire toerstillinger er avviklet
- satsingen på brasilkunnskap, inkludert emnet BRA101, er lagt på is
- videreutdanningstilbudet i tysk er lagt på is
- de tverrfaglige emnene TOLKHF og TRANSHF er lagt ned
- det legges opp til å ta mer av eksamenssensuren internt for å spare utgifter på driftsbudsjettet
- de største fagene, dvs. engelsk og normalt også spansk, må klare seg uten undervisningsvikarer ved forskningsterminer
- instituttet lyser ikke ut midler til forsknings- og publiseringsstøtte i 2016
- instituttet gir ikke støtte til langvarige forskningsopphold for stipendiater i 2016

Vi er kjent med at HF2018 kan føre til forandringer i våre fag og undervisningsbehov, men vi vil likevel i det følgende peke på en del fag som er ekstra utsatt og hvor vi vil be om å få prioritert stillinger innenfor rammen (vi forutsetter som sagt at stillingen etter Flavio Wiik blir utlyst til høsten).

1. Fagdidaktikkstillinger i spansk og engelsk knyttet til Lektorprogrammet og PPU

Lektorprogrammet er kun indirekte berørt av HF2018 og er et prioritert satsingsområdet både innenfor UiB og i samfunnet for øvrig. IF har ved gjentatte anledninger både i møter og i tidligere brev til fakultetet uttrykt et stort behov for å styrke fagdidaktikken ved instituttet. Slik situasjonen er i dag, klarer ikke IF å oppfylle sine forpliktelser i forhold til lektorprogrammet og PPU, uten å få tilført flere resurser til fagdidaktikken. Per i dag har vi en førsteamanuensisstilling i tysk, en førsteamanuensisstilling som er delt mellom fransk og spansk og en professor- og to førsteamanuensisstillinger i engelsk. I vedlegg 1 (ikke ferdigstilt enda) gis en oversikt over undervisningsbehovet og ressurser i fagdidaktikk ved instituttet. Vi har de siste årene prøvd å utnytte ressursene på best mulig måte ved at studentene får noen forelesninger felles på tvers av språkene, men til tross for det, så ser vi at vi ikke kommer i mål med de ressursene vi har. På spanskfaget går en av de ansatte av ved fylte 70 år i april

neste år, og faget har tidligere vedtatt at dersom denne stillingen blir erstattet ønsker faget at den skal besettes i fagdidaktikk. Engelskfaget ansatte fra 1.1.2016 to fagdidaktikere i Engelsk. Det er imidlertid viktig å understreke at den ene stillingen ble utlyst for flere år siden uten at det var noen kvalifiserte søkere, og den andre ble vakant i høst. De tre stillingene i engelsk fagdidaktikk er likevel ikke tilstrekkelig for å dekke undervisningen og masterveiledningen ved lektorprogrammet, erfaringsbasert master i engelsk (ENGMAU) og PPU. Instituttet ønsker å tilsette en universitetslektorstilling, både fordi vi har sett at det ved tidligere utlysninger har vært få søkere til førsteamanuensisstillinger og fordi det er et større behov for undervisningsressurser enn det vi får dekket ved en førstestilling. Vi viser ellers til tidligere brev angående engelsk fagdidaktikk (ePhorte 2014/4519) og til brev fra instituttet juni 2016 om mangel på ressurser i fagdidaktikk høsten 2016 (ePhorte tba).

Vi vil på bakgrunn av ovennevnte be om å få utlyse en 100 % førstestilling i spansk fagdidaktikk (subsidiert en 50 % stilling) og en 100 % universitetslektorstilling i engelsk fagdidaktikk.

2. Professor/førsteamanuensis i franskspråklig litteratur/kultur

Siden 2007 har franskfaget mistet fem stillinger og fått erstattet en stilling i språk og en halv i fagdidaktikk, noe som utgjør en netto nedgang på 3,5 stillinger. I april 2017 går fagets professor i litteratur av ved fylte 70 år. Da står faget igjen med 3,5 faste stillinger. To i språk, en 50 % stilling i fagdidaktikk og en i litteratur. Til tross for den lave bemanningen er franskmiljøet ved IF et meget aktivt miljø og er engasjert i flere internasjonale forsknings- og undervisningssamarbeid (Kamerun, Martinique, Canada og Frankrike) og fagmiljøet har levert flere større søknader i inneværende semester (NFR og SiU). Faget arbeider også med en NORPART-søknad med Kamerun. Faget har også et SAK-samarbeid om masteremner med franskmiljøet ved NTNU. Faget har et samlet overskudd på timeregnskapet på ca. 1800 timer og det vil ikke være mulig for faget å opprettholde tilbudet i litteratur med bare én ansatt i disiplinen. Omlegginger i forbindelse med HF2018 vil ikke kunne avhjelpe dette behovet.

Vi ber på bakgrunn av dette be om å få utlyse en professor/førsteamanuensis (100 %) i franskspråklig litteratur/kultur

3. Universitetslektor i japansk språk (100 %)

Japanskfaget hadde høsten 2015 vel 100 registrerte studenter og er således instituttets nest største fag når det gjelder antall studenter. Når det gjelder bemanning har faget imidlertid kun en førstestilling og en førstelektorstilling. Til sammenlikning hadde engelskfaget samme semester 170 registrerte studenter og 12 faste stillinger. Vi er kjent med at det i prosjektet HF2018 ikke er planlagt en master i japansk og vi vil derfor ikke be om en førstestilling i denne omgang, men faget har et akutt behov for en universitetslektorstilling i japansk språk. At faget i det hele tatt klarer å få undervisningen til å gå rundt nå skyldes ene og alene et meget stort engasjement fra de to ansatte som går langt over deres undervisningsplikt og at faget har en stipendiatstilling som også noe har undervisning. Solvang, som er den eneste på faget som har forskningsstilling har de siste to årene utgitt en tobinds grammatikkbok i japansk på norsk som er den første grammatikkboken om japansk språk utgitt i Norge. Overskuddet på undervisningsregnskapet utgjør samlet over 1000 timer. Faget har de siste årene redusert inntaket av studenter og vi vil måtte foreta en ytterligere reduksjon dersom vi ikke får flere ansatte, eventuelt må vi gå over til opptak av studenter annet hvert år, slik vi har for kinesisk. Slik vi ser det vil prosjektet HF2018 ikke bidra i vesentlig grad til å redusere behovet for flere ansatte. Japansk er et særst vanskelig språk og har et stort undervisningsbehov og det er derfor ønskelig at faget får en universitetslektor-stilling fremfor en førstestilling.

Vi ber på bakgrunn av dette om å få utlyse en universitetslektorstilling (100 %) i japansk språk.

4. Førsteamanuensis i tysk språk

Tyskfaget har i likhet med fransk mistet mange stillinger de siste årene. Fra 2007 har faget mistet tre stillinger i språk, og to i litteratur. Ingen av stillingene i språk er blitt erstattet, men faget har fått en fagdidaktiker og en litteraturstilling. Tyskfaget har nå kun en fast ansatt i tysk språk/lingvistikk, i tillegg til en DAAD-lektor som underviser på språkdelen av faget. Faget har dessuten en fagdidaktiker og tre stillinger i litteratur. Den ene stillingen i litteratur ble overført fra FOF høsten 2015, og instituttet har tidligere sagt fra til fakultetet at denne overføringen ikke må være til hinder for en ny stilling i tysk språk. Tyskfaget er viktig i lektorprogrammet og det er det fremmedspråkfaget som blir trukket frem når det gjelder samfunnsbehov. Tyskfaget har SAK-samarbeid med NTU på mastergrad, men til tross for dette er en stilling i språk lite for et fag med undervisning på alle nivå. Timeregnskapet viser et samlet overskudd på de fire fast tilsatte per 31.12.2015 på til sammen 1300 timer. To av de

ansatte på litteraturfaget er sterkt involvert i arbeidet med en større søknad til Horizon 2020. For å kunne utvikle faget og styrke lektorutdanningen er det viktig med en ny stilling i tysk språk slik at det også blir en bedre balanse mellom disiplinene i faget.

Vi ber på bakgrunn av dette om å få utlyse en førsteamanuensisstilling (100 %) i tysk språk.

5.Professor/førsteamanuensisstilling i arabisk språk/kultur/litteratur

Som nevnt ovenfor har instituttet en vakant stilling i arabisk språk. Stillingen har vært utlyst, men prosessen ble stoppet av fakultetet høsten 2015. IF forstår at man avventer resultatet av HF2018, men vil likevel be om at denne stillingen blir prioritert så snart man vet hvordan studieprogrammene i arabisk vil se ut. Da vil man også se hvilken disiplin arabiskfaget trenger stillingen i. For å styrke forskningen ved faget ønsker vi å utlyse en professorstilling.

Vi ber på bakgrunn av dette om å få utlyse en professor/førsteamanuensisstilling (100 %) i arabisk språk/kultur/litteratur så snart den nye BA-porteføljen er klar.

Stipendiatstillinger

IF hadde fem disputaser i 2015 og fire så langt i 2016. Dessuten er to avhandlinger levert inn til vurdering og to er forventet innlevert før sommeren.

IF lyse i 2015 ut to stipendiatstillinger med utsatt oppstart til 1.8.2016. Vi har nå under utlysning 4 (5) stillinger for ansettelse 1.1.2017. Av disse stillingene er 2 utlyst åpne og en er reservert som egenandel for en forskningssøknad. Dersom denne søknaden ikke får tilslag vil vi ansette også i den stillingen. De to andre stillingene er utlyst innenfor instituttets strategiske satsninger: Migrasjonsforskning og fremmedspråksdidaktikk.

Administrasjonen ved IF

Ved administrasjonen vil IF miste en stilling på 80 % fra april 2017. Administrasjonssjefen har imidlertid i samarbeid med administrasjonen lagt til rette for at arbeidsoppgavene denne stillingen ivaretar vil kunne fordeles på andre i administrasjonen og at vi derfor ikke kommer til å be om at denne stillingen erstattes.

Prioriteringer utenfor budsjettammen

Instituttet vil be om to stillinger utenfor rammen:

1. Professor/førsteamanuensis i fagdidaktikk

Instituttet har nedfelt i sin strategi å satse på lektorutdanning og fagdidaktikk. Dette må ses i sammenheng med den sterke satsningen på lektorutdanning generelt i Norge, og innenfor UiB spesielt. Dessuten har IF nedfelt i sin strategi at vi vil arbeide mot en søknad om et senter for fremragende utdanning og vi vil også styrke den fagdidaktiske kompetansen til foreleserne ved instituttet knyttet til egen undervisning. Vi har i den forbindelse de siste to årene hatt jevnlig undervisningsfora som tar opp fagdidaktiske problemstillinger på tvers av fagene. Instituttet ser dessuten et kommende behov for å kunne tilby fagdidaktikk innen de fjerne fremmedspråkene som nå er på full fart inn i skolen, spesielt arabisk og kinesisk. Vi ønsker derfor å få lyse ut en professor/førsteamanuensis i fremmedspråksdidaktikk med spesielt ansvar for følgende områder: generell fremmedspråksdidaktikk med spesielt ansvar for fagdidaktikk for de fjerne fremmedspråkene og med ansvar for utvikling og oppfølging av didaktikken ved IF sin egen undervisning i fremmedspråk.

2. Ph.d. eller post.doc i kinesisk språk og kultur

Kinesisk språk er under oppbygging ved IF og faget har en fast førsteamanuensis tilsatt fra 2014 og en som tiltrer 1.1.2017. I tillegg bidrar Bergen Konfutse-institutt med lærerkrefter til faget. Kina er et satsningsområde innen for BRIKS-satsningen, men er lite utbygd som studiefag i Norge. Det er derfor viktig både for UiB og for den nasjonale satsingen at faget blir ytterligere utbygd. IF ønsker derfor å få utlyse en øremerket stipendiatstilling eventuelt en post.doc. i kinesisk språk og kultur.